

Norska Statoil stóran áhuga fyri Føroyum

Hóast oljuprísirnir eru lægri enn nakrantíð og ein tí ikki skuldi roknað við, at oljufelgini høvdu so stóran áhuga fyri einum nýggjum og ókendum útjáraðgi sum Føroyar, so bendir nógv á, at stóru oljufelgini fylgja sera væl við, hvat hendir í Føroyum í løtuni.

Norska oljufelagið Statoil er millum hesi oljufelgini. Herfyri vórðu fleiri umboð fyri Statoil í Føroyum, har tey høvdu fund við landsstýrið. Norðmenn greiddu frá sínum sjónarmiðum um møguleikarnar at finna olju við Føroyar og søgdu seg vera fúsar at hjálpa føroyingum t.v.s. at vera við í einum møguligum komandi oljuevintýri.

Ein av teimum, sum var við í Føroyum, og sum nú er í ferð við at skriva um "føroysku oljuna" er Bjørn Vidar Lerøen. Hann er journalistur og hevur skrivað um norska oljuvinnu, síðani hon tók seg upp. Í dag er hann pressutalsmaður hjá Statoil.

Hann sigur við Sosialin, at teir undir vitjanini í Tinganesi greiddu frá norsku royndunum í Norðsjónum og seinastu jarðfrøðiligu kanningunum av vónandi komandi nýggjum oljumíðum út fyri Miðnøreg og uppafur longri norðuri.

Líkt

Bjørn Vidar Lerøen vísir á, at tað vísir seg, at jarðfrøðin á tí norska landgrunninum minnir nógv um tað á tí føroyska. Serliga tá talan er um djúpvatsumráði. Tað ber væl til at samanbera øki so sum Haltenbanken, økið vestan fyri Hetland og vestan fyri Írland. Jarðfrøðingar halda ikki, at tað er ónatúrligt at draga parallellir millum hesi økini, sum eru eyðkend av at hava rennu og so oljuherandi lög báðumegin við. Her verður ikki minst hugsað Føroyar-Hetlandsrennuna.

Statoil fer at fylgja væl við seismisku kanningunum í føroyskum øki og vónar felagið - tá seis-

misku úrslitini fyriliggja - at føroyingar tá fara at bjóða oljufelgum at vera við í eini komandi oljuleiting.

Statoil vil vera við

Bjørn Vidar Lerøen sigur, at Statoil hevur stóran áhuga fyri at vera við. Teir meta Føroyar sum eitt grannaland, og halda tað vera sera náttúrligt, at Statoil við meira enn 25 ára royndum á baki kann hjálpa føroyingum.

-Vit hava sera nógv royndir á djúpum vatni og hava útviklað eina tøkni-frøði í hesum sambandi, sum heilt vist vil vera tann rætta at brúka við Føroyar eisini. Men sjálvandi fara úrslitini frá seismisku kanningunum at vera avgerandi fá, um Statoil fer at vera við í oljuboringum. Eg kann kortini leggja afturat, at Statoil sær sera seríust upp á Føroyar sum komandi oljuøki. Tað er sera áhugavert og vit meta, at her eru møguleikar at finna olju.

Norski modellurin

Upp á fyrspurningum um hann heldur føroyingar kunnu vinna nógv við at brúka tann norska "modellin" upp á, hvussu ein oljuvinna eigur at byggjast upp sigur pressutalsmaðurin, at hetta verður nakað, sum føroyskir myndugleikar sjálviir skulu avgera. Men hann heldur, at júst norski modellurin er sera áhugaverður fyri eitt land sum Føroyar. -Eg kann bert vísa á, at tað eru sera nógv lond, sum nú koma til okkara at spyrja, hvussu vit hava borið okkum at, nú tey fara undir at fyrirreika oljuvinnu. Her eru ikki minst talan um lond í triðja heiminum, sum vilja gera alt fyri at tryggja seg, at tey ikki verður tikin á bóli av teimum stóru multinationalu felgum.

Tað, sum eyðkennir norska modellin, er, at talan er um sera stóra stýring frá statinum.

-Vit meta oljuna sum norska ogn og vit vilja, at landið skal fáa sum mest burtur úr eini oljuvinnu.

Bjørn Vidar sigur, at júst minni eitt land er, sum skal fara undir eina oljuvinnu, tess størri er tørvurin á munadyggari almennari stýring av vinnuni. Og her er Nøreg eitt sera gott dømi um, hvussu tað kann gerast og hetta er tað, sum Nøreg kann bjóða av ráðgeving til nýggjar og komandi oljustratir. Men eg haldi tit mugu til arbeida skjótt nú. Tí tað er ein stór uppgáva at fáa alt tað stóra lógarverkið upp á pláss, áðrenn tit fara undir eina útbjóðing.

Hann heldur annars, at føroyingar kunnu spara nógv tíð við at hyggja eftir, hvussu norðmenn hava gjørt. Nógv av tí kann næstan beinleiðis flytast yvir á føroysk viðurskifti.

Stovnaðu alment oljufelag

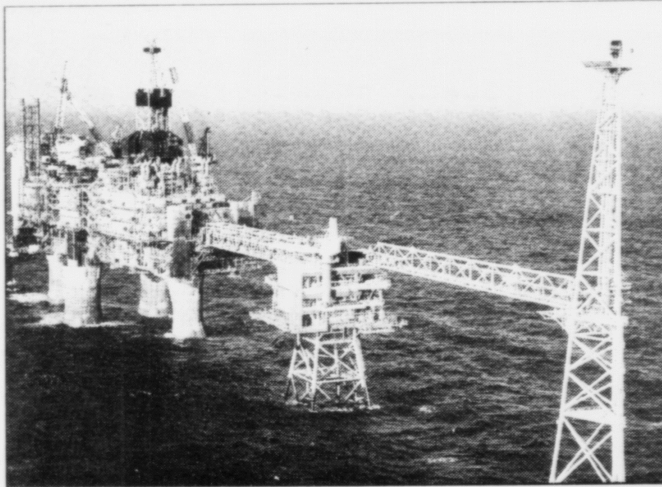
Tá tað vísti seg at vera nógv olja á norska landgrunninum lögdu politikararnir beinanvegin til brots og lögdu lunnar undir eitt alment oljufelag, ein sera víðgongdan og neyvnan lógarkarm og ein oljuskattalóg.

Fyrstu loyvinu at bora eftir olju vórðu latin í 1965 og tað skuldu ganga næstan fyra ár við 33 boringum, áðrenn tann fyrsta oljan varð funnin. Í 1972 stovnaði norska stórtíngið Statoil við tí endamáli at vera við í leitan og framleiðslu. Seinni varð oljufyriritingin sett á stovn og soleiðis hevur tað gingið slag í slag.

Bjørn Vidar heldur sjálvur, at ein orsök til, at so mong lond nú hyggja eftir tí norska modellinum er tann, at norðmenn hava lagt so stóran dent á trygdina í sambandi við eina oljuvinnu. Her verður eisini hugsað um at verja fiskastovnamar.

Samanumtikið kann sigast, at føroyingar kunnu fáa nógv burtur úr eini samvinnu við norðmenn á oljuøkinum er niðurstøðan av práttinum við pressutalsmannin hjá Statoil.

jan

Útsølan av føroyskum bókum heldur fram

Stóra bókaútsølan, sum byrjaði 5. apríl, hevur hepnast sera væl. Á útsølu eru meira enn 300 føroyskar bókur at fáa, og tað eru allar nógv niðurstøttar. Í ár hevur bókaútsølan eftir øllum at døma sett met. Bókahandlaramir siga frá rættiligum gravgangi eftir hesum bíligu bókunum, og teir hava verið noyddir fleiri ferðir at senda boð eftir fleiri bókum frá Bókamiðsøluni. Nakrir heilt fáir titlar eru útseldir, men tær flestu bókurnar fáast enn. Stóra bókaútsølan heldur fram til 5. mai.

Barnabókur, bókur um dýr og kvæðabókur ganga væl

Ymiskt er hvussu bókurnar selja, men yvirhøvur er stóru áhugi fyri øllum bókunum á útsølu. Barnabókurnar ganga sum heild væl, og einstakar eru longu útseldar, t.d. bókurnar um Filpus og bókurnar um Snøkil og Snáku, sum Guðrun Gaard hevur skrivað. Bókin Fiskar, um fiskar í norðurljóðum er nógv seld, og nógv nýta eisini høvið til at ognar sær Lit-floruna og Føroyskar plantur í litum. Minnisritið um ÍSF, ein tjúkk bók, sum fyrr kostaði 390 kr., men sum nú fæst fyri 50 kr., hevur gingið sum heitt breyð. Eisini bókur um dýr selja væl. Fólk keppa hópin av hesum bókum, sum fyrst og fremst eru ætlaðar børnum, t.d. Kettan leggur, Geitin lembir, Ein dunnuungi kemur út, Ungi er í eggjunum og Kópurni - eitt lív í sjónum. Millum aðrar nógv eftirspurdar bókur kunnu nevast Minniligar hendingar, Morgunlestrar fyri børn og Fólk í Havn. Kvæðabókur-

nar Grøt so fagurt og Stígum fast hava nógv keypt sær, og kanska er hetta tekin um, at føroyingar aftur fara at kvæða, hvør veit?

Nógv ætla sær at lesa skaldsøguna Rannvá eftir Dagmar Joensen-Næs, og uppafur fleiri ætla sær at lesa stuttligu bókina um Robin Hood og hansara kátu sveinar, kanska tí at hon fæst fyri bara 10 kr.

Tú finnur altíð lesarar til Sagnir og ævintýr hjá Dr. Jakobsen. Men fólk vilja eisini lesa um sagnirnar, tí bókin Úr søgn og søgu, sum Eyðun Andreassen skrivaði, er eisini nógv keypt. Felagsfyri allar bókurnar er, at tær kosta um helvtina ella bara ein triðing av vanligu prísinum, og summar eru uppafur bíligari.

Útsølan kemur væl við hjá bókahandlunum og forløgnum

Tað eru ikki bara tey, sum í hesum døgum fáa góðar og bíligar bókur, sum kunnu frøast. Útsølan er eisini gott íkast til raksturin hjá bókahandlunum eina tíð á árinum, tá ið vanliga er stilt og friðarligt í bókahandlunum, og forløgini fáa eisini sín part. Fólk nýta helst høvið

til á bókaútsølu at ognar sær føroyskar bókur, sum tey ikki eiga frammanundan. Men kanska hava tey eisini fingið eyguni upp fyri, at bókur eru góðar at brúka sum gáva.

Bókahandlarnir siga frá, at nógv fólk gerast bílsin, tá ið tey hoyra, at bókaútsøla er enn. Men so er, og útsølan stendur við líka til 5. mai. So ikki er at halda seg aftur, tí enn eru flestallar bókurnar at fáa fyri útsøluþrís.

Ferðaaavgjaldið:
120 kr.

Løttingið samtykti týskveldið eitt uppskot frá landsstýrinum at seta ferðaaavgjaldið til 120 krónur. Hetta er galdandi fyri hvønn ferðaseðil úr Føroyum til útheimin. Hesum tók eitt samt skulgt undir við.

Annars mælti Fólkløkkurin til at taka lógina av, so als einki ferðaaavgjald skuldi vera.

Í dag er ferðaaavgjaldið 300 krónur, og tað verður hildið at vera darvandi fyri øktari ferðafólkaávinna í Føroyum.

tór.

Føroyinga-felagið í London

Nærri upplýsingar frá:

Birgit Sólstein,
tlf. 00944816815730

Helgi Joensen,
tlf. 00944932829027